

KURJER BIAŁOSTOCKI

ORGAN ZIEM WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

Wychodzi codziennie zrana oprócz dni poświęconych.

Numer pojedynczy 20 marek.

Prenumerata wynosi: miesięcznie 400 mk. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują: Administracja od godz. 9 do 2 i od 5 do 7 oraz Polska hurtownia gazet p. Brzostowskiej przy kościele.

Redakcja i Administracja: ULICA LEONOWA Nr. 1.
Redaktor przyjmuje od p. 1 do 2 i od p. 6 do 7 w.

Cena ogłoszeń: za wiersz nieparełowy przed tekstem 150 mk. w tekście 20 mk., za tekstem 75 mk. Nekrologia 30 mk. Drobnie po 30 mk. za wiersz, dla poszukujących pracy 5 mk. Ogłoszenia zagraniczne o 100 procent drożej.

Prowokacja.

Rada Naczelna P. P. S. uchwaliła dnia 21 stycznia opracować i przeprowadzić przez sejm autonomiczny prowincjonalny dla Ziemi wileńskiej, tudzież autonomię ukraińską dla Galicji Wschodniej z wyrażeniem zaznaczeniem, że ta ukraińska prowincja musi obejmować Lwów i Zagłębie nartowe.

Stało się to pojedynszynem oświadczeniu się ludności wileńskiej, że chce bez zastrzeżeń i jakichkolwiek odrębności należeć do Polski. Ta jedynomyślność była tak żywiołowa, że rozmaici federaliści, autonomiści, krajowcy i inni eksperymentatorzy na żywym ciele ludu musieli kryć się ze swoimi zamiarami, musieli przed wyborcami klamać szczerą chęć bezwzględnego zespolenia się z Polską, ażeby dostać się do sejmu wileńskiego. Jak mówią, wielu udeło się podejść dojrą wiarę ludu i wkroczyć się do tego sejmu pod marką przybraną, ażeby tam spróbować pospolitego oszustwa względem swoich mocodawców. Okłamanie wyborców, wykonanie mandatu wbrew zobowiązaniom przyjętym, podejście cudzej dobrej wiary, jest wcale pojęciem etyki ludzkiej wedle wszystkich kodeksów pospolitem oszustwem. Zobaczymy niebawem ilu wybrańców wileńskich odważy się takie oszustwo popełnić.

Uchwała socjalistów nie jest oszustwem, ponieważ socjaliści zawsze byli zwolennikami odrębności Ziemi Wileńskiej i przynajmniej mieli odwagę występować z otwartą przybitością. Dlatego też, wobec nastroju mieszkanców tej ziemi, przeprowadzili do sejmu wileńskiego tak znikomą liczbę posłów, bo aż 2.

Ale ta socjalistyczna mniejszość osmiela się stanąć w rzeczywistości z całym społeczeństwem tak w Polsce, jak w Ziemi Wileńskiej i zimerzać do pogwałcenia wyrażonej, jedynomyślniej woli ogółu. Jest to prowokacja. Już dosyć dawno słyszeliśmy, że ci panowie nie mają najmniejszej ochoty liczyć się z wolą ludności i że są gotowi swoje zamierzenia przeprowadzić wbrew wszystkim, chociażby przyszło uszakać ulice Wilna karabinami maszynowymi. Ta pogłoska nabiera cech prawdziwości przy z sobotnią uchwałą Rady Naczelnej P. P. S. Niedarmo w tamtych stronach umieszczono dywizję gen. Rydza Smigłego.

1) Jest w tym pomysły jakaś tragiczna potworność. Lud cały woła: „do Polski”, chce złączyć się z Macierzą, przełamując wszystkie trudności, a przedstawiciele tej Macierzy wymierzają przeciw niemu kartacje, aby go do upragnionej wspólnoty nie dopuścić.

Wobec nastroju mas wileńskich zamilkli z uszanowaniem wszyscy nasi zewnątrzni wrogowie i przeciwnicy. Nikt nie odważa się podać w wątpliwość polskości tej ziemi. Tylko grupka ludzi mieniąca się Polakami, broni tym spragnionym mieszkańcom dostępu do ogniska rodzinnego mitraljezami i tem samym jakby woła o pomoc do

wszystkich zagranicznych kurczycieli Polski, aby w swoich zakusach nie ustawiali. Wola ludu, jako istota demokratycznych urzędów, prawo samostanowienia narodów jako zdobycz ostatniej wojny, wola zjednoczenia się jako nieprzedawnione i krwią okupione prawo wszystkich do poszukiwania ludzkiego wszystkiego to nie istnieje dla tej garstki ludu.

Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa z Galicją Wschodnią. Nigdy nie można spuszczać z oka faktu, że partja ukraińska obejmuje mniejszość Rusinów i że protegowanie hajdamaków jest krzywdą dla większości Rusinów, a prowokacją względem tutejszych Polaków. Sprzedany przez niemiecki, a opuszczony przez socjalistyczną Polskę Lwów nie schrypał nawet przez jeden dzień hajdamackiej niewoli.

Wobec tego świadectwa krwi, zamilkły na długo głosy niechętnych Polsce rządów zagranicznych i uszanowały majestat śmierci i poświęcenia.

Tego uszanowania dla zwłok własnych bohaterów nie podzieliła na całym świecie jedyna polska partja socjalistyczna. Kazano jej na gwałt rościć autonomię ukraińską dla tego kraju. I poseł Niedziarkowski opracował stosowny wniosek, wywołując powszechnie w Polsce oburzenie, a zadnego echa poza Polską. Mimo jedynomyślnego oburzenia całej polskiej postawie Niedziarkowski i Puzak pojechali do Lwowa szukać poparcia dla swoich zamysłów. Usiłowali socjaliści „niezrażeni szowinizmem nacjonalistycznym” wywrwali nieproszonych agentów i odmówili im nawet oficjalnej konferencji. Tylko „prywatnie” sobie pogadali.

Lwówcy socjaliści jedynomyślnie oświadczyli, że w sprawie Galicji Wschodniej nie żartują, zagrozili swoim posłom wystąpieniem z partji, którą Lwów oddawała pod władzę ukraińską. Ze stronictwami niemieckimi i narodowymi szkoda było próbować rozmowy.

Wyprawa lwowska przekonała socjalistycznych wysłanców, że:

1) Wszyscy bez wyjątku Polacy odrzucają z gotowością do zbrojnej samoobrony wszelką próbę narzucenia władzy ukraińskiej, mniejsza o to, czy autonomizacji, czy sfudorowanej.

2) Wszyscy socjaliści wschodni o galicyjscy są w tej sprawie zgodni z innymi Polakami.

3) Wszyscy Rusini odrzucają również te zakusy, a to większość ruska dlatego, że się boi ukraińskich ruzinów, a mniejszość ukraińska dlatego, że nie chce absolutnie żadnego choćby najluźniejszego związku z Polską.

Zdawałoby się, że wobec takiego wyniku swojej próby socjaliści pomiechają dalszych kroków dla kurczenia się czczyzny. Testament rozbitej Austrii, skryształizowany w pokoju brzeskim, przejechali do wykonania socjaliści i wykazują zdumiewającą wytrwałność i nieustępliwość, jako jej egzekutorzy.

To też uchwalili przeprowadzić przez sejm wyodrębnienie Galicji Wschodniej na rzecz katolików ukraińskich, jakby właśnie dlatego, że nikt w tym kraju

ani w całej Polsce tego wyodrębnienia sobie nie życzy.

Sprawa jest niebezpieczna, nawet groźna. Socjaliści umieją zabiegać zagranicą o wywarcie nacisku na rząd polski. Pamiętamy wszyscy pismo p. La Roche w sprawie wileńskiej, uzyskane przez radcę naszej ambasady w Paryżu p. Łukasiewicz. Pamiętamy te stereotypowe odpowiedzi odcychających ambasadorów w Warszawie: „il faut faire quelque chose”, które w prasie lewicowej tłómaczone: „musi być coś zrobić”. Zaewne i teraz nie oszczędzą nam nacisku ze strony przyjaciół i sojuszników, nacisu wywołanego za kulisami przez belwederskie lewicowe zabiegi z Warszawy.

Uchwała Rady Naczelnej P. P. S. jest potwornością, trudną do pojęcia. Rodzinom stu tysięcy poległych żołnierzy, pięciu tysięcy cywilnych, wymorzonych i głodem wygubionych w obo-

zach koncentracyjnych przez ukraińców, półtora tysiąca ofiar, w najwymyślniejszy sposób wymordowanych, setkom polskich wsi, ograbionych doszczętnie przez ukraińską „Uprawę”, niezliczonym tysiącom schlostanych mówi ona: Musicie na wieki iść pod ten ukraiński knut, o którym ze zgrozą wspominał. Milijonem Rusinów, pragnących utrwalać dzisiejszego stanu, mówi ona: Nikt was o zdanie nie pyta, bo musicie zostać albo ukraińcami albo polem doświadczalnym dla ukraińców. Nieugiętemu Lwowowi mówi ona: Na twoją odsiecz nie było dostatecznego wojska na czas, a gdybyś nie chciał walczyć w swoje mury władz prowincjonalnych ukraińskich, to znalazł się dosyć wojska i w porę, aby cię granatami zmusić do oderwania się od Polski.

Jan Ziemiński
poseł do Sejmu.

Liczba optantów za Polską.

GRUDZIĄDZ, 12 (tel. wł.) W relencyjnym obwodzie Kądzińskim w Pruszech Wschodnich liczba optantów za Polską wyniosła 400. Wobec tego, że i dościsła obwodowa wynosi 275 tysięcy, prasa niemiecka w wyniku opinii widzi potwierdzenie plebiscytu z roku 1910.

Sowiecka amnestja.

HELSINGFORS, 12 (tel. wł.) Z Moskwy donoszą, że rząd sowiecki ma zamiar ogłosić przed konferencją genueńską amnestję dla wszystkich emigrantów rosyjskich, którzy zechcą powrócić do Rosji.

Głód w Rosji.

SZTOKHOLM, 12 (tel. wł.) Szwedzki Czerwony Krzyż ogłasza otrzymane z Rosji wiadomości o głodzie, który w obszarach nad Wolgą wzmagają się zaskraszająco. Ludność, tak zdziwiona, że żył się trupami. Śmiertelność szczególnie wśród dzieci olbrzymia.

TELEGRAMY.

Uroczystości Wileńskie.

Msza św. w katedrze.

WILNO, 12 (tel. wł.) Do 10 godz. 10 rano odbyła się w katedrze uroczysta msza odprawiona przez arcybiskupa Hryniewieckiego. Kani wygłoszył mszę. Katedra przypominała, że w tej katedrze ogłoszono zwolnienie ziem z Polski. Pod koniec uroczystości w katedrze odbyła się z P. P. S. Polakami i Polakami. W katedrze odbyła się z P. P. S. Polakami i Polakami. W katedrze odbyła się z P. P. S. Polakami i Polakami.

Uroczyste otwarcie Sejmu.

WILNO, 13 (tel. wł.) Sprawa obsady na stanowiska marszałka nie została rozwiązana przed pierwszym posiedzeniem. Wobec tego dziś nastąpiło tylko uroczyste otwarcie Sejmu. Następnie posiedzenie w piątek.

Przemówienie p. Meysztowicza i arcybiskupa Hryniewieckiego.

WILNO, 12 (tel. wł.) O godz. 12 i pół w sali posiedzeń rozlega się dzwonek. Prezes Tym.

Delegacja robotników umin. Michalskiego.

WARSZAWA, 12 (tel. wł.) Minister Michalski otrzymał dziś delegację robotników fabryk i hut, którzy przedstawiali obawy z powodu zamierzonego wprowadzenia monopoli. Minister stał rdył stanowczo, że wobec potrzeby powiększenia produkcji nie ma mowy o zamknięciu fabryk i o tym, aby miało nastąpić jakie bezrobocie.

Czułość Niemców.

GDANSK, 12 (tel. własny). Frakcja centrowa Sejmu gdańskiego wystosowała do sejmu zapytanie ile miało w Gdańsku przesłać o ręce cudzoziemców i co Senat uczynił, aby powstrzymać wyjazd z Gdańska. Od kilku tygodni niemiecka prasa gdańska i berlińska alarmuje, że Polacy i rząd polski zakupują w Gdańsku coraz więcej domów.

Odroczenie konferencji w Genui?

PARYŻ 12 (tel. wł.) „Petit Parisien” donosi, że co do odroczenia konferencji genueńskiej do tej pory, a i członkowie rządu, a i kół polityczne nie wyowiedziały swej opinii. Francja nie zamierza proponować odroczenia, jednak nie będzie się sprzeciwiała, gdyby inne mocarstwa zaproponowały odroczenie.

Możliwość strajku kolejarzy w Niemczech.

BERLIN, 12 (tel. wł.) Według wszelkiego prawdopodobieństwa niemieccy związkowcy kolejarzy przystąpią jutro do strajku.

Pamiętajcie o nim.

BERLIN, 12 (tel. wł.) Pismo „Der Tag” donosi, że Wilhelm w dniu swoich urodzin otrzymał przez listy 500 tys. listów, t. j. znacznie więcej niż w roku z szłym. Prasa niemiecka widzi w tym objawy wzmożonego ruchu monarchistycznego.

Giełda.

WARSZAWA, 12 (tel. wł.) W dniu dzisiejszym na giełdzie urzędowej notowania były następujące:

Dolar	3.380
Frank franc.	282
Fity szterl.	—
Marki niem.	16.80

Wiadomości ekonomiczne

Przemysł łódzki zdobywa rynek zagraniczny. W ostatnich dniach a. d. n. „Kurier Łódzki” na skutek nawiązanych stosunków handlowych z kupcami lotewskimi rozpoczął się regularny eksport wyrobów łódzki-

go przemysłu włókienniczego do Łotwy. Jakość eksportowanych fabrykatów, oraz stosunki walutowe potęgają rokownicę, ze stosunkami, podlegającymi na Łotwie rozszerzają się i na inne kraje nadbałtyckie. W sprawie eksportu do krajów bałtyckich dowiadujemy się, że ostatnie eksporty ton rozwinęły się bardzo pomyślnie.

Rumunia nadal regularnie obatalunki na bardzo poważne sumy w najbliższej przyszłości należy tego samego oczekiwać ze strony innych krajów bałtyckich. Niektóre fabryki łódzkie dostosowują już swoją produkcję do wymagań rynków bałtyckich. Na Bałkanie bawią również delegaci przemysłu

łódzkiego dla estetycznego a regulowania eksportu. Rynek rosyjski pozostaje zawsze jeszcze „wielką nadzieją” eksportu łódzkiego, jednakowoż nie mają oni sentymentu przyjąć oferty meuchwymych odbiorców. To w dodatku oferty uwarunkowane kredytem. Obecnie wytwórczość prze-

myśl... (text partially obscured)

Przewodnik Handlowo-Przemysłowy po Białymstoku.

Broń.

J. Chlewicki, ul. Warszawska № 27. Przerabia, odnawia i reperuje.

Biura Techniczno-Handlowe.

Biuro Tech. Han. inż. H. M. uszark, Kolejowa 26 i 28. Telef. 206. Maszyny rolnicze. P. lja w Baranowiczach.

Biura transportowe.

Henzpol — Powszechne Towarzystwo Transportów i Zegluga Sp. z ogron. i do. Oddział w Białymstoku, ul. Sienkiewicza 34. T. l. 112.

Nawiększe Two okrętowne „Cunard Linie” sprzedaje szafy arty do Ameryki, Kanady, Meksyku i Kuby. Wszelkich firmacji udziela się bezpłatnie. Białystok, Sienkiewicza 19.

Domy handlowe.

Dom handlowy Bronisław Perłowski, ul. Lipowa 6, te-

lefon 70, poleca po cenach konkurencyjnych: manufaktury, artykuły spożywczo-kolonijne, ubiwo damskie, męskie i dziecięce, skóry podszewiane, mleczko, naczynia kuchenne emalowane, żelazne, wyroby szklane Hart i Bafal.

Chrześcijański Dom Handlowy „Rozwój” Sienkiewicza 2. Cukier wagonowo, karmelki i wyroby cukiernicze Tendur Biskupski, Warszawa. Sól, towary kolonialne i różne spirytualja.

Kooperatywy, hurtownie.

Chrześcijańskie Stowarzyszenie Spółdzielcze „Zjednoczenie”. Sklep główny i składnica: Rynek Kościuszki № 8. Filia i biuro, Rynek Kościuszki № 2a. Artykuły spożywcze, naczynia, wyroby żelazne, towary loklowe i galaneryjne.

Hurtownia Chrześcijańskiego Zrzeszenia Kupców ul. Warszawska 5. Wielki wybór towarów kolonialnych. Ceny zniżone.

Krawcy.

Pierwszorzędna chrześcijańska pracownia ubrania wojskowego i cywilnego c. ch. wanego maistra Michała Malnowskiego, Przystań ob stalunki na płaszczki frędze wojskowe, oraz palta, kostiumy, futra, surduty, smokingi cywilne i dekieszki z materiałów własnych i pp. klientów za wykwinne i sumienne wykonanie robót wielki złoty medal, Warszawa 1910 r. i krzyż honorowy, Neapol 1913 r. Białystok, ul. Lipowa dom Puchalskiego (naprzeciwko Soboru). Obstalunki wykonują się sumiennie i punktualnie.

Księgarnie.

Księgarnia Nauzy-Oleńska S. ka z o. o ul. Sienkiewicza 21. Poleca: Podręczniki dzieła naukowe, litrackie, społeczne, techniczne, rolnicze, muzyczne, papier, przyp. mat. pism. księgi buhalter. i t. d. Hurt-detał.

Księgarnia św. Kozimierza Rynek Kościuszki — poleca dzieła naukowe, beletrystykę, podręczniki szkolne, mapy i t. d.

Magazyny damskich ubrań.

A Kotkowskiej, ul. Rynek Kościuszki № 3. Poleca suknie, palta, spódnice.

Obuwie.

St. Młyński (junior), ul. Lipowa 26 tel. 286. Samitowski, ul. Lipowa 17

Przemysł wełniany.

Zakłady wielowydzielowe. Haczoch E. Zastudowska szosa. Fabryka sukna.

Restauracje i Jadalnie.

„Hallerczanka” ul. Warszawska róg Pałacowej. Właściciel Biławski. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie.

Skóry.

Białostocka Hurtownia Skór, ul. Kilińskiego 9.

Skład win i towarów kolonialnych.

Bracia Głowicki, Rynek Kościuszki 9, polecają: wina, wódki, liki-rv, cygara, cukier, ciastka, tarty, pierogi, orzechy, figłowocwe suszone, mąkę karri-fianą, masło, sery, śmietanę, świeże, kaszę gryczaną, daktary. Skład win, wódek i artykułów spożywczych Z. Orłowska Pałacowa 16.

Technika i elektryczność.

R. Gedyki — Gwirko i S. ka, Spółka Techniczno-Przemysłowa w Warszawie, Oddział: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 15. Przedstawicielstwa pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych, silniki, żarówki elektryczne, rury i odlewy żelazne, blacha mosiężna, okucia do drzwi i okien, wszelkie artykuły techniczne i budowlane. Dostawa z pierwszego źródła. Urządzenia tartaków, młynów i t. p. Narzędzia rolnicze.

Teatr „PALACE” Naddniestrzański Polsko-Ukraiński Teatr Narodowy pod dyrekcją BOLESŁAWA ODEBSKIEGO. JUTRO NIEODWOLALNIE pierwszy występ. „Cyganka A ZA” opera dramatyczna w 5 akt. 6 odsłonach KRASZEWSKIEGO.

Z RĄK NIEMIECKICH w Poznańskim i na Pomorzu MAM NATYCHMIAST NA SPRZEDAŻ. 1. Dobra rycerskie 8,000 morgów, w tem 16,000 morgów lasu, 500 morgów łąki, ziemia pszena, gorzelnia, pałac 20 pokoi w szczytnym 200 morgowym parku.

OGŁOSZENIE. W I komisarjacie P. P. m. Białegostoku są do odebrania następujące rzeczy: 1) Znalezione w dniu 30.XII 1921 r. jedwabny damski woreczek, zawierający w sobie 2 małe kluczyki, chusteczkę do nosa, jeden bloczek, dwa ołówki, pudełeczko pudru, kalendarzyk, lusterko, pilniczek do paznokci i zaświadczenie na imię Goldjarda, wydane przez Naczelnego Komisarza do walki z epidemią za № 1190, 2) znaleziona w dniu 29.XII 1921 przy ulicy Gieldowej i R. Kościuszki gotówka 995 mk. i 3) klucz od drzwi sklepowych.

Fabryka mydła iolewowych i wyrobów kosmetycznych poszukuje na miasto Białystok i okolice ZDOLNEGO PRZEDSTAWICIELA. Panowie, którzy w aptekach, składach aptecznych i sklepach perfum, dobrze są wprowadzeni i którym na dobrym stanowisku zaś w, zechę oferty wraz z referencjami nadesłać do J. WÓJCOWICZ, H. H. RÜPPEL 13-ka 695 Łódź, Wólczańska 117.

Tysiące osób dowie się o Pańskiej firmie i wiele z nich pośpieszy do niej po zakupy, jeśli jutro na tem miejscu ukaze się Pańskie ogłoszenie.

Udzielam lekcji angielskiego i francuskiego grupami lub oddzielnie Lipowa № 1 m. 5 drugie piętro od ulicy, przyjmuję od 6-8 wie. zorem.

Praktyczna biurowa lub sklepowa poszukuje posad. Oferty redakcja „Białostok” 692. POTRZEBNE dwa lub trzy osoby duży, panów. Zgłoszenia składać w administracji „Kurjera Białost.” ul. Legionowa 1.